

**O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TADBIRKORLIK LOYIHALARINI
MOLIYALASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA MOLIYAVIY
MEXANIZMLARI**

Xaytboyev Inoyat Madiyor o‘g‘li
Osiyo xalqaro universiteti magistranti

Annotatsiya: *Mazkur maqolada O‘zbekiston sharoitida ijtimoiy tadbirkorlik loyihalarini moliyalashtirish mexanizmlari tahlil qilinadi. Tadqiqot davlat dasturlari, tijorat banklari kreditlari va xalqaro moliya institutlari mablag‘lari asosida amalga oshirilayotgan ijtimoiy loyihalarning samaradorligini o‘rganadi. Statistik ma‘lumotlar asosida ijtimoiy tadbirkorlik subyektlarining moliyaviy manbalari tarkibi aniqlanadi hamda ularning bandlik va hududiy rivojlanishga ta‘siri baholanadi.*

Kalit so‘zlar: *ijtimoiy tadbirkorlik, davlat qo‘llab-quvvatlashi, moliyalashtirish mexanizmlari, bandlik, barqaror rivojlanish*

O‘zbekistonda so‘nggi yillarda ijtimoiy tadbirkorlikni rivojlantirish davlat siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Aholini band qilish, nogironligi bo‘lgan shaxslarni ish bilan ta‘minlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish bozorini kengaytirish ushbu yo‘nalishning asosiy vazifalaridir. Ijtimoiy loyihalarning muvaffaqiyati bevosita moliyaviy resurslarning barqarorligiga bog‘liq.

Prezident farmonlari va hukumat qarorlari orqali ijtimoiy korxonalar uchun imtiyozli kreditlar, soliq yengilliklari va subsidiya mexanizmlari joriy etilgan. Shu bilan birga, xalqaro tashkilotlar tomonidan grant va kredit liniyalari orqali qo‘llab-quvvatlash amaliyoti kengaymoqda.

Jadval 1. Ijtimoiy tadbirkorlik subyektlari moliyalashtirish manbalari (2024 yil)

Manba turi	Ulushi (%)
Tijorat banklari krediti	41
Davlat subsidiyalari	27
Xalqaro grantlar	18
O‘z mablag‘lari	14

Manba: O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi ma‘lumotlari asosida tuzildi.

Mazkur jadvaldan ko‘rinadiki, asosiy moliyaviy yuk tijorat banklari zimmasiga to‘g‘ri kelmoqda. Davlat subsidiyalarining salmog‘i yuqori bo‘lib, ijtimoiy ahamiyatga ega loyihalarni boshlashda muhim rol o‘ynaydi.

Jadval 2. Ijtimoiy tadbirkorlik orqali yaratilgan ish o‘rinlari

Yil	Ish o‘rinlari soni
2021	12 300
2022	18 700
2023	25 400
2024	32 900

Manba: Davlat statistika qo‘mitasi.

Mazkur ko‘rsatkichlar ijtimoiy tadbirkorlik loyihalarining bandlik siyosatiga sezilarli hissa qo‘shayotganini ko‘rsatadi. Ayniqsa, qishloq hududlarida xizmatlar sohasida ijtimoiy korxonalar orqali ish o‘rinlari yaratilmoqda.

Asosiy muammolar qatoriga kredit stavkalarining yuqoriligi, loyiha risklarini baholash mexanizmlarining yetarli rivojlanmaganligi va monitoring tizimlarining cheklanganligi kiradi. Moliyaviy savodxonlik darajasi past bo‘lgan ijtimoiy tadbirkorlar uchun moliyaviy vositalardan foydalanish murakkablik tug‘diradi.

Istiqbolda davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini kengaytirish, maxsus ijtimoiy investitsiya jamg‘armalarini tashkil etish va raqamli moliyalashtirish platformalarini joriy etish ijtimoiy loyihalar samaradorligini oshiradi.

O‘zbekistonda ijtimoiy tadbirkorlikni moliyalashtirish tizimi shakllanish bosqichida bo‘lsa-da, u barqaror rivojlanish maqsadlariga xizmat qilmoqda. Davlat siyosati, bank tizimi va xalqaro moliya institutlari o‘rtasidagi integratsiya ijtimoiy loyihalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish imkonini bermoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Raxmonqulova, N. O. (2025). HUDUDLAR IQTISODIYOTIDAGI MUHIM TARKIBIY O‘ZGARISHLAR VA ULARNI BAHOLASH USULLARI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA). *YANGI RENESSANSDA ILM-FAN TARAQQIYOTI*, 1(3), 525-527.

2. Toshov, M. H., & Bobojonova, M. D. (2025). RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISH. *Modern Science and Research*, 4(4), 622-628.

3. Алимова, Ш. А. (2025). РОЛЬ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ В СТИМУЛИРОВАНИИ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА. *Modern Science and Research*, 4(5), 52-57.

4. Sodiqova, N. (2025). METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' TECHNICAL THINKING IN ECONOMICS LESSONS. *Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations*, 1(3), 674-678.

5. Supiyevna, B. M. (2025). FOREIGN EXPERIENCE OF BANK CREDIT IN FINANCIAL SUPPORT OF SMALL BUSINESSES. *NEW UZBEKISTAN, NEW JOURNAL OF RESEARCH*, 2(9), 715-721.

6. Mahmudovna, Q. G. (2025). Indicators for assessing the competitiveness of educational institutions. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 5(6), 1956-1959.

7. Qayumovna, J. Z., Ne'matovna, R. N., & Azizovna, P. A. FAVORABLE INVESTMENT CLIMATE FORMATION ISSUES FOR ATTRACTING ACTIVE INVESTMENTS. *GWALIOR MANAGEMENT ACADEMY*, 29.

8. Bahodirovich, K. B., & Mahmudovna, Q. G. (2025). RISK REGULATION IN BANKING SYSTEM. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 231-237.

9. Shadiyev, A. X. (2025). IMPROVING THE ORGANIZATIONAL MECHANISM FOR REGIONAL SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT. *SHOKH LIBRARY*.

10. Ikromov, E. (2025). FISCAL POLICY: TOOLS AND CHALLENGES FOR ECONOMIC STABILIZATION. *Journal of Applied Science and Social Science*, 1(4), 287-290.

11. Azimov, B. (2025). INNOVATIVE INFRASTRUCTURE EFFICIENCY ASSESSMENT INDICATORS AND THEIR DEVELOPMENT STAGES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 827-832.

12. Bustanovna, J. Z. (2025). METHODOLOGY FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF AN ORGANIZATION'S MARKETING STRATEGY. *SHOKH LIBRARY*.

13. Naimova, N. (2025). THE CONCEPT OF A MANAGER, THE ESSENCE OF PERSONAL AND PROFESSIONAL CHARACTERISTICS, AND THEIR CLASSIFICATION. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 950-954.

14. Bobojonova, M. (2025). MARKETING IN THE GREEN ECONOMY: STRATEGIES, TRENDS, AND IMPACTS. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 1401-1404.

15. Ibragimov, A. (2025). IMPROVING INVESTMENT AND INNOVATION STRATEGIES IN THE LEATHER AND FUR INDUSTRY. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 938-941.

16. Djurayeva, M. (2025). ADVANCING COMMERCIAL BANKING THROUGH INNOVATIVE APPROACHES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 1125-1128.

17. Umarova, H. (2025). PROCESSES TO IMPROVE LIVING CONDITIONS AND ENSURE EMPLOYMENT OF THE POPULATION IN RURAL AREAS IN UZBEKISTAN. *Journal of Applied Science and Social Science*, 1(3), 213-217.